

zethetnénk, mondjuk, a mesterséges széneszáritást. Ez utóbbi eredményeképpen egyetlen hold lucernatermésből annival több tápanyagot lehet megmenteni, ami 1560 liter tej, vagy 100 kilogramm élősúly termelésére teszi képessé az állatot. Természetes szárítás esetén ugyanis 390 kilogramm keményítőérték és 145 kilogramm nyers fehérje vész el.

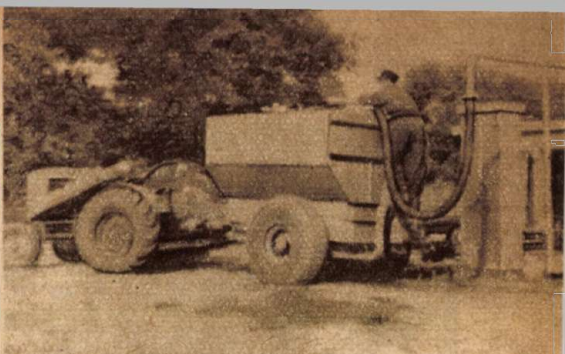
Mit nyer a mezőgazdaság a biogázzal?

A metános erjesztéskor a főcél jóminőségű istállótrágya nyerése. A gáz csak ennek értékes mellékterméke. A metános erjesztés során a többi trágyakezelési eljáráshoz hasonlóan a trágya szervesanyagtartalma ugyancsak csökken mintegy 30 százalékkal. Ennek több mint felét azonban értékes gázban nyerjük vissza és a visszamaradó trágya is sokkal értékesebb lesz. Az istállótrágya egy kilogramm száraz anyagából melléktermékként 0,25 köbméter biogáz keletkezik. Ennek kalóriaértéke 1500. Egy kilogramm szalma elégetésekor csupán 3500 kalóriát nyerünk. Szalma tüzelése során az egész szerves anyag elvész, a metános erjesztéskor pedig megmarad az istállótrágya. Az eddig ismert legjobb trágyakezelési módszerek alkalmazásakor a trágya nitrogéntartalmának 20—25 százaléka vész el, a vizeletnél pedig több. A metános erjesztésnél a nitrogénvesztés egy százaléka. 1000 számosállat esetén a nitrogénnyereség 500 mázsa Pétisóval egyenlő értékű. Foszfor- és káliumvesztés egyáltalán nincs.

További jelentősége a metános erjesztésnek, hogy a gyommagvak az erjesztés során a metángáz hatására teljesen elvesztik csírázókéességüket.

A megerjedt biotrágyát az erjesztőtartályokból zárt tartályokba szivattyúzzák. Onnét lajtban vagy csővezetékken keresztül szállítják a trágyázandó táblára. A biotrágyát felületileg lehet a talajba munkálni, s ez jó talajtakarást és talajbaerést biztosít. Az igen kötött talajok felülete nem iszaposodik, nem tömődik el, a csapadékot könnyebben szívja be. Az eddigi szántóföldi kísérletek azt mutatják, hogy a biotrágya nagyobb terméshozadékot biztosít, mint a közönséges istállótrágya. Kiváltképpen szembetűnő a nitrogénhatás, mivel a közönséges istállótrágyánál a nitrogénvesztés a legnagyobb.

A berendezés beruházási költsége 6—8 év alatt bőven megtérül. A beren-

Töltik a biotrágyát szállító lajtot

dezés méreteit a gazdaság állatállománya határozza meg. Egyetlen számosállatra egy köbméter erjesztő tér és ugyanannyi gáztartály szükséges.

Az energiaalap kiszélesítésének különösen nagy jelentősége van az olyan kevés energiaforrású országokban, mint hazánk. Így a mezőgazdaság gépesítéséhez szükséges üzemanyagot, szénét, villanyenergiát más népgazdasági ágak fejlesztésére hasznosíthatjuk. Az energiahány nem korlátozhatja a gépesítés fejlesztését. Ezért nagyon is érdemes előbb az állami gazdaságokban, majd a termelőszövetkezetekben minél több biogáztelepet berendezni. Majd az itteni tapasztalat során alakul ki a biogáz előállításának és felhasználásának leggyakoribb módja. De annyit azért máris bizvást leszögezhetünk, hogy a biogázzal új állomásra érkezünk a mezőgazdaság energiaellátásának útján.

Kiss Imre,

az Országos Tervhivatal főelőadója

Különvonaton Aggtelekre

Az IBUSZ hazánk egyik legszebb természeti kincse, az Aggteleki Cseppkőbarlang megtekintésére az elkövetkezendő két hónap folyamán nyolc kedvezményes menetdíj különvonatot indít, közülük négyet Budapestről. Az IBUSZ e bő programja lehetővé teszi, hogy a dolgozók e szép természeti jelenséget ne csak előadásokon keresztül, hanem a valóságban is megismerjék. A 150 főnyi befogadóképességű vonatokat Budapestről V. 8-án, V. 22-én, VI. 5-én, VI. 19-én, Békéscsabáról V. 15-én, Debrecenből V. 29-én, Szolnokról VI. 26-án, Nyíregyházáról VI. 12-én délután indulnak. Visszatérés rákövetkező vasárnap délután és a dolgozók még az nap este kiindulási helyükre visszaérkeznek.

A Budapestről indított motoros különvonat és egy éjjeli szállás részvételi díja, turista-szállás esetében 86.20 Ft.

A szolnoki, debreceni, nyíregyházi és békéscsabai motorosok díját a helyi IBUSZ-kiirendeltségek közlik.